

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІЇ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 72 кор.
 Для України 36 руб.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukrainos no Brazil.
 Publica-se em Prudentopolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платиться з гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми Українці до слову
 В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
 Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

Гуляй душа без контуша!

Французська політика пещення Поляків родить свої овочі. Польський Заглоба розгулявся як за часів існування шляхотської анархістичної речипосполітої котру самі Поляки схарактерезували влучно словами: »Польська нежондем стої«. Повторилася капля в каплю соромна польська історія вічних воєн, крамол, анархії, руїни грабіжі, самоволі панків над бездомним людом словом, цього дня Польща це найбільш вонючий державний організм Європи, це смітник, в якому плодиться бакциль всіх європейських нещастя, з якого іде зараза вічної війни, вічного розбою і вічної анархії.

Для нас така Польща не є несподіванкою: ми знали, що новоповставша польська держава мусить представляти собою такий образ, бо надто добре знали психіку польського загалу. Не знала цього Європа, годила Полякам, як болячці, кидала в гирло польського Заглоби мільярд за мільярдом зброїла польські банди від стіп до голови, вмовила в бандитських ватажків в роді Галлера, що її місія визволити європейську культуру від російського азіята, а в дійсності розходилося тільки о це, щоби шахувати Німеччину, щоби з Польщі зробити жандарма, який мав допомагати видушуван-

жить найчисленнішу в Європі армію, в новім державнім фінансовім проекті на 60 мільярдів приходів перебачується 220 мільярдів розходів, в краю нечувана нужда і голод, серед населення крайне огірчення і дождання кінця забави в самостійну державу, тюрми переповнені політичними в'язнями сусідні народи під ніяким режимом світа не терпіли таких насильств і кривд як під режимом Поляків, з усіх боків на Польщу повернутий кулак сусіда, котрий дождає відповідного моменту, щоби грянути всею силою на Варшавський Вавилон і зрівнати його з землею — а врешті і покровителям і нянькам Польщі стало ясно що далше вже годі.

Ось навіщо треба було світової війни! Щоби на місце »тюрми народів« Росії і Австрії збудувати стораз ганебнішу тюрму Європи, Польщу.

Так, Польща виростає на тюрму Європи! Бо цього дня для неї не існує ні Ліга Народів, ні Найвища Рада, ні Ватикан — вона всім плює в очі, перехрещує всі намагання міжнародної дипломатії перевести пацифікацію Європи, допче безсоромно всі принципи правди і міжнародного права, польський одинокий паний Заглоба глумиться над цілим світом і гуляє. Після Східної Галичини, яку видурило Польща клеветами і брехнями від коаліції, щоби потім насміятися над неволею на-

мас, що всюди відхрещуються від держави котрої гербом повинна бути тюрма, вона »огнем і мечем« анектує землі, котрі воліють радше до пекла ніж до Польщі.

Останній найзд божевільної Польщі на Шлеськ є унікатом в історії останніх літ. Наперед наплював польський сойм на Ватикан за те, що він заборонив духовенству німецькому і польському, брати участь в боротьбі плебісцитовій, відтак Варшава вмовила своєю пресою в населення щоби плебісцит, при котрому за Німеччиною заявляються трохи не три-четверті населення, випав на користь Польщі, потім приготвила сто-тисячну армію на завойовання країни яка по волі населення і по принципові прийнятому міжнароднім правам Польщі не належить, а врешті прийшов найзд на Шлеськ щоби знехвалити Найвищу Раду, котра саме в Лондоні цею справою займається, потоптали волю народу і право і кинути нові жертви в гирло польського людожева.

Ми не знаємо що вдіє коаліція супроти цього нового розбою Варшави, яка дала змогу авантюристови Корфантому окуповати при допомозі озброєних Варшавою банд німецьку країну, оголосити себе губернатором і засвоїти собі військову і цивільну диктатуру, вистрілювати невинне населення і врзати в європейсь-

франтого до себе та що англійський та італійський представник показав їм двері, а врешті і ще що Поляки у Варшаві демонстрували і обиджували посольство Англії і Італії. Ми знаємо що Англія та Італія не дозволить безкарно нікому марнувати своїх горожан, тимпаче коли вони носять військовий уніформ. І ми можемо тільки радіти дуросам польського Заглоби, бо знаємо, що навіть польська приповідка константує, що збанок до часу воду носить. Протверезінне в Європі з хороби полякофільства мусить врешті прийти, якщо Європа має ще хоч дрібку, як вже не розуму так бодай життєвого інстинкту.

Признати Польщі Горішній Шлеськ значило б відняти Німеччині решти змоги платити військові кошти, а Польщі дати загрипти богату країну з її скарбами. Польська провокація цілить отже в серце коаліції і коаліція не може мовчати та й потурати польському розбою.

А з другого боку кожда польська провокація кожде її плює в очі Європи, кождий вбитий син націй, що сусідує з Польщею, або цих, що під сучасну пору диктують свою волю Європі, родять наших союзників і помічників в боротьбі, яка скорше чи пізніше мусить вирівнати наші історичні рахунки з народом, що розбій і грабіж виписав на своїх стягах девізою. І

браз, бо надто добре знали психіку польського загалу. Не знала цего Европа, годила Полякам, як болящі, кидала в гирло польського Заглоби мільярд за мільярдом зброяла польські банди від стіп до голови, вмовила в бандитських ватажків в роді Галлера, що її місія визволити європейську культуру від російського азіята, а в дійсності розходилося тільки о це щоби шахувати Німеччину, щоби з Польщі зробити жандарма, який мав допомагати видушувати з німецького робітника останні соки на те, щоби французський згангренований «bon viveur» жив у розкошах і нервезности.

Отже діждалися плодів. Вловули європейські мільярди в кишнях польських гуляк, що всю Європу перевертають шумом, польська валюта стала «притчею во язицях», кожний семей житель Польщі став урядником, який не тільки бере в пятеро таку високу платню, як урядник нинішньої Австрії, але ще й без карно може грабити населення. Польща дер-

Так; Польща виростає на турму Європи! Бо цього дня для неї не існує ні Ліга Народів, ні Найвища Рада, ні Ватикан — вона всім плює в очі, перехресчує всі намагання міжнародної дипломатії перевести пацифікацію Європи, допче безсоромно всі принципи правди і міжнародного права, польський одинокий паний Заглоба глумиться над цілим світом і гуляє. Після Східної Галичини, яку видурила Польща клеветами і брехнями від коаліції, щоби потім насміятися над неволею цієї коаліції, коли вона хотіла хоч в частині направити похибку і гріх після Холмщини і Волиня, після Вильна прийшла врешті черга на Горішний Шлеск. Польща, яка перша примінила до себе принцип самоозначення, топче цей принцип у відношенню до всіх своїх сусідів, Українців, Білорусинів, Литовців, Чехів, Німців, Москалів — вона ніде не допускає до виявлення волі народа, а як і де мусить на плебісцит пристати, там вона чхає на виявлену волю народніх

котра саме в Льондоні цю справу займається, потоптали волю народу і право і кинути нові жертви в гирло польського людожера.

Ми не знаємо що вдіє коаліція супроти цего нового розбою Варшави, яка дала змогу авантюристови Корфантому окупувати при допомозі озброєних Варшавою банд німецьку країну, оголосити себе губернатором і засвоїти собі військову і цивільну диктатуру, вистрілювати невинне населення і врзати в європейський організм нову рану. Знаємо тільки це, що банди Корфантового котрому недавно «начельнік панства» складав подяку за його розбої підчас переводження плебісциту, мають на своїй совісти кількадесят вбитих італійських жовнірів, значне число вбитих і ранених Англіїців, а навіть і Французів, які допер потуряли безкарному розбою польського Заглоби. Знаємо дальше, що тільки французський представник допустив у Варшаві висланців Кор-

в серце коаліції і коаліція не може мовчати та й потурати польському розбою.

А з другого боку кожда польська провокація кожде її плює в очі Європи, кожний вбитий син націй, що сусідує з Польщею, або цих, що під сучасну пору диктують свою волю Європі, родять наших союзників і помічників в боротьбі, яка скорше чи пізніше мусить вирівняти наші історичні рахунки з народом, що розбій і грабїж виписав на своїх стягах девізою. І чим більше приспорить нам божевільний Заглоба цих союзників тим певнійша наша перемога, тим порухунок випаде для нього страшніше. Цьгодня можна вже констатувати війну Польщі з Англією і Італією. Дякувати Богу!

Справа Східної Галичини лежить до полагодження на столі Ради Амбасадорів. Наші судді мають тепер вже надто яскравий доказ цієї Голгофти, яку нам пришлося зробити під гнітом польського Пилата за останні віки і

В. Злотополець.

Син України.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

(Дальше).

— «Так, у тебе є іще батько?» продовжував Микола.

— «Як не вмер за час мого тут перебування, так може ще дожива свого старечого віку», одповів Чінкадавін і на згадку, що вже може немає на світі його батька, дві чисті сльози покотились йому по лицю: гарячі сльози синівської любови! Жаль обгорнув Миколу й хоча сам ізгадав свого сивого батька та стареньку неньку, беручи за руку друга розважав його:

— «Не плач, не плач! — Бог мило серний: твій батько певно живе! Ось як трохи опам'ятаємося по вчорашній плавбі, попливемо знову на твій острів та й привеземо до нас твого старенького батька!»

Якою втіхою були ці слова для бідного Чінкадавіна, важко собі уявити. З радісним криком упав він на коліна й руками обійняв Миколіні ноги. Із зворушення не міг Індіанин промовити ані слова, лише хлинав як мала дитина.

Коли по деякім часі Індіанин почув

себе на силі після нещасливої плавби, спитав його Микола, чи не час би вже вирушити до батька й чи добре знає дорогу до своїх земляків. Та Чінкадавінови не перелина була пливати туди, де чорнів беріг його батьківщини. І темної ночі навіть зважився б пливати до свого острова.

— «І не раз, і не два», відповідав Миколі — «припливав я сюди зі своїми земляками, щоби разом із ними справляти пишні бенкети.»

— «І ти був при цьому як забивали людей і пекли на вогні?» спитав Микола.

— «Авжеж!» притакнув Індіанин та й засоромився.

Але щоби себе виправдати додав: «Однак я не знав, як не знають і досі мої земляки, що в цьому є щось погане.» А трохи згодом дикун щироседно спитав Миколу:

— «А хіба білошкірі не їдять людей?»

— «Ні, Чінкадавіне, нізачо в світі білошкірий не їде на таку гидоту!» запалу скрикнув Микола, замітивши одночасно свою нетактовність, бо білолашній дикун похилив голову, не сміючи очей звести на пана. І жаль до дикуна та й болучі згадки стиснули Миколі серце.

— «Не сумуй друже!» розважав він Чінкадавіна, — «білошкірі не їдять ніса людського, але деякі з них роблять

їще гірше. От наприклад, Україну опанували зайди-чужинці. Вони поневолили наш народ і катують нелюдськими муками. Вони не їдять нашого тіла, це правда, але душу нам розпинають!»

— «Слухай!» промовив він, прислухуючись ближче до Чінкадавіна й кожне слово козака папіло тепер ненавистю — «ці потвори посміли нам навіть у душу залазити вони заборонили нам нашу віру й нашу солодку, милозвучну мову!»

Кілька хвилин панувала тиша. «Тож, ці зайди куди гірші за людоїдів: це якісь... чорти!» З невимовною огидою й погордою промовив нарешті дикун.

Та Микола, щоби перервати цю неприємну для нього розмову, запитав:

— «А деж ви причаювали до берега, що я вас ніколи не бачив?»

— «Он там! відказав Індіанин показуючи на південь: — туди було нам найближче та й недалекого цього місця росте багато кокосових горіхів.»

«Справді мав я щастя» — подумав Микола — «що якраз на противний беріг острова викинули мене хвилі, а то було б мені не з медом, коли б попав у їхні руки. А треба таки зазнайомитися з своїми дикими сусідами, та поки-що підемо, заки скінчимо працю в городі.»

І другого ж таки дня взялися наші острівяне до роботи. Микола, у голові якого всяким замірам не було кінця, за-

думав зробити граблі. Діркою на зуби продовбав гострим камінем, повставив туди гострі пурпалки, зробив держак — й граблі вже готові. Тим часом Чінкадавін вирізав каміною ножакою дві лопаті з твердого дерева, що не гірші були від залізних.

Та Микола не задовольнявся самими необхідними річима. Він почав задумувати, як би то, поліпшити своє господарство.

У першу чергу поділив город на рівні грядки, повідмежував одну від другої рівнесенькими стежечками, засадив живопліт і поставив альтанки. Потім одгородив одно місце на город, а друге на сад. Насадив у городі картоплі і пшеники довгими рядами й багато де-чого иншого. А що земля під городом лежала облогом відколи світ світом, цілина незабаром так зародила, що хіба дивом дивувалась.

Кохались наші острівяне теж в рибальстві, бо ще тої осені Чінкадавін силів сильні сіти. Тепера сіти ці якраз їм стали в пригоді. Над вечір, наловивши повні сіти риби, не могли наші рибалки опертися звабленим хвилям, що так і залрохували їх до себе. А що за плавак був із нашого Індіанина, годі собі уявити! Як щунак прошибав хвилі й попливав на дно. Або відшука, бувало стрімкий скелястий беріг і шубоветь з нього

роки останні. Чейже вони не дозволять себе залякати польською битою і не вкинуть нашого скатованого народу в обійми розпуки. Бо цієї розпуки нагромадилося на границях польського Вавилону надто багато. І грізна напись: »Mane — Tekel — Fares« так говорить над Варшавою.

Варшава вже приготувала нового Корфантога для Сх. Галичини в особі ген. Івашкевича та полк. Вайса, на випадок вирішення східно-галицького питання. Коаліція повинна заздалегіть приготуватися на енергічну акцію проти нової польської самоволі і розбою. А наш нарід не сидітиме зі заложеними руками.

П. Карманський.

Повстанський рух на Україні.

ЗВІДОМЛЕННЯ

про повстанський рух на Київщині, Чернігівщині, Волині, Поділлі, Херсонщині, Полтавщині, Харківщині й Катеринославщині, за січень, лютий і березень 1921 року.

(Женець).

ПОДІЛЛЯ.

Отаман Подоляка, був. старшина укр. армії.

Склад відділу: 400 ч. піхоти з 8 скорострілами і 1 гарматою. Рештки української армії.

Підтримують селяне Винницького Літинського повіту й районів Жмеринка та Браїлова. Має підтримання на зовні.

Військова діяльність: У лютому й березні вів з успіхом бій з 41. та 25. піх. дивізіями. Захопив Ст. Жмеринку. Змусив штаб XIV. армії перейти в Умань.

Отаман Бабиць (?).

Склад відділу: 200 ч. піхоти з 6 скорострілами. Підтримують селяне Могилівського і Ямпільського повіту. За це сов. карними відділами були спалені хутори Джурак, Березівка й Чорнівці.

Військова діяльність: Знищення до останнього чоловіка трьох карних відділів. Спалені совітські склади на ст. Вапнярка, 7 випадків руйнування залізничного шляху.

ст. Демківки. Знищення 4 карних відділів і залізничної Ч. К. на ст. Івангород. Напад на радіо-станцію південного фронту на ст. Вапнярка. Має звязок з отаманом Струком.

Отаман Василенко, був. урядник укр. армії, селянин Балтського повіту.

Склад відділу: 150 ч. піхоти з 2 скорострілами. При великих виступах збільшується до 500 чоловік. Виключно місцеві селяне.

Підтримують селяне з Писарівки Оленівки, Буд, Лисничівки, Немирівки, Кам'янки, Крут, Хрустова й Пісчанки. За допомогу пережили езекуцію Писарівка й Оленівка

Військова діяльність: Зареєстровано: знищення сов. реквизиц. відділу (160 ч.) коло С. Писарівки. Вкінці березня відділ перейшов до Херсонщини.

ХЕРСОНЩИНА.

Отаман Сокіл, дезертир з совіт. червоної кінноти. Склад відділу: 300 ч. піхоти. Більшість з місцевих селян, дезертувавших з червоної армії.

Піддержують селяне Ольвіопільського, Ананіївського й Вознесенського повіту.

Військова діяльність: В районі військової діяльності в селах зовсім не існує совітської адміністрації. Зареєстровано 12 нападів на урядовців совіт. адміністрації і 2 напади на прод. реkv. відділи.

Отаман Павлов (?) склад відділу 200 ч. піхоти. Є скоростріли. Всі дезертири з укр. сов. армії. Перші прояви військової діяльності почалися 15. III, коли відділ зробив напад на Веселий Кут і перебив комісарів ремонтної комісії 3 кін. совіт. армії.

Отаман Куш, б. козак української армії з Нового Буга.

Склад відділу: 200 ч. піхоти. Місцеві селяне. Підтримує населення Єлисаветградського повіту.

Військова діяльність: Знищення залізничної Ч. К. на ст. Долинській і знищення карного відділу.

Відділ було сильно розбито коло Нового-Бугу 14—16 березня. Розстріляно 60 ч. полонених, серед яких був помішник отамана.

з'являється безкарно в різних частинах губернії.

Військова діяльність: Зареєстровано напади на міста Полтаву, Лохвицю, Гадяч, Миргород, Кобеляки 6 нападів на прод. відділ 28 випадків руйнування залізничного шляху і розгром відділу червоних курсантів, висланих з Полтави.

Отаман Сокира (?). Склад відділу 300 ч. піхоти. Виключно селяне Переяславського повіту.

Військова діяльність: Зареєстровано напад на ст. Яготин і 7 нападів на прод. відділи, 22 березня відділ було оточено коло Дніпра і до одного знищено.

ХАРКІВЩИНА.

Отаман Бурлака (?).

Склад відділу: 400 чоловіків піхоти — дезертири з червоної армії.

Підтримують селяне Чугуївського, Вовчанського і Купянського повіту.

Військова діяльність: 5 нападів на прод. відділи, 8 випадків знищення совітської адміністрації. По звіту № 41 відділ тимчасово перейшов на Вороніжщину.

Отаман Сірошапка, бувший вахмістер дезертир з червоної армії.

Склад відділу: 400 чоловіків піхоти, 1 гармата. Основне ядро — дезертири червоноармейці — 80—90 чоловіків, інші — місцеві селяне.

Підтримують селяне Ізюмського повіту.

Військова діяльність: Зареєстровано 3 напади на карні відділи.

Відділ був сильно розбитий на початку лютого і з того часу великих наступів не робить.

Отаман Литвиненко, був. комісар 5 прод. відділу (?).

Склад відділу: 50 ч. піхоти.

Оперує в районі Старобільського повіту. 7 нападів на дрібні відділи сов. армії.

КАТЕРИНОСЛАВЩИНА.

Отаман „батько Махно“, б. учитель, народився в Гуляй-Полі.

Штаб: Начальник штабу бувший сотник Василев, начальник розвідки був. поручник Сидорів-Павлович, командант був матрос Кійко, начальник конвой.

В березні вів боротьбу з кінною армією Буденного і частинами української сов. армії (винищено до ноги відділ червоних курсантів кількістю в 450 ч. коло ст. Грушино).

Отаман Гладченко, був. осаул української армії.

Склад відділу: 250 чол. піхоти і 9 скорострілів. Підтримують селяне Катеринославського й Верхньодніпровського повіту.

Військова діяльність: „Зареєстровано 18 руйнувань залізничної колії, 4 напади на карні відділи та роззброєння 6 продовольчих відділів. Тримає тісний звязок з Махном.

Україна в боротьбі проти Московщини.

УПС. повідомляє: Орган воєнного комісаріату в Москві „Ізвістія“ повідомляють, що дня 24. мая відбувся завзятий бій між українськими повстанцями і червоноармійцями біля містечка Сміла Київської губернії. Під напором перемагаючих сил повстанців уступили на Бобринськ сильно укріплений повстанцями.

Цей самий часопис повідомляє, що червоні війська знаходяться в бою з повстанцями в області Олександрії, Херсонської губернії: червоним військам прийшлося відкидати численні наступи повстанців.

Українське учительство проти большевиків.

„Український Вістник“ з 2. червня ц. р. одержує звіт з Кам'янця Подільського в якому говориться що на конгресі українського учительства в тому місці, старенька пані Русова відважно виступила проти большевицьких метод на Україні і разом з цілим українським учительством рішучо висказалося проти домагання большевицької влади щоби українське учительство морально підпомагало большевиків в примусовому відбиранню продовольчих засобів у селян на Україні.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАДУМУЮТЬ

25. піх. дивізіями. Захопив Ст. Жмеринку. Змусив штаб XIV. армії перейти в Умань.

Отаман Бабиш (?).

Склад відділу: 200 ч. піхоти з 6 скорострілами. Підтримують селяне Могилівського і Ямпільського повіту. За це сов. карними відділами були спалені хутори Джурак, Березівка й Чорнівці.

Військова діяльність: Знищення до останнього чоловіка трьох карних відділів. Спалені совітські склади на ст. Вапнярка, 7 випадків руйнування залізничного шляху.

Отаман Голуб, б. старшина укр. армії, приїхав з Галичини у січні 1921 р. в район Гайсина.

Склад відділу 700 ч. піхоти 100 ч. кінноти, 1 гармата. Почасти з складу XIV. укр. армії. Більшість повстанці з місцевого селянського населення.

Підтримують селяне Гайсинського повіту, за що спалено три хутори в районі Тульчина. Має піддержку на зовні.

Військова діяльність: Захоплення Тульчина, Гайсина, ст. Соболівки й

пад на Беселій Кут і переслідування комісарів ремонтної комісії 3 кін. совіт. армії.

Отаман Куш, б. козак української армії з Нового Буга.

Склад відділу: 200 ч. піхоти. Місцеві селяне. Підтримує населення Єлисаветградського повіту.

Військова діяльність: Знищення залізничної Ч. К. на ст. Долинській і знищення карного відділу.

Відділ було сильно розбито коло Нового-Бугу 14—16 березня. Розстріляно 60 ч. полонених, серед яких був помішник отамана, був. матрос Митаренко.

ПОЛТАВЩИНА.

Отаман Шуба, був. підстаршина сов. черв. армії, називає себе лівим соц.-рев.

Склад відділу 300 ч. піхоти, 200 ч. кінноти, 4 гармати. Підчас великих виступів відділ доходить до 2.500 ч. Частина — дезертири червоної армії, частина — місцеві селяне.

Підтримують селяне майже всіх повітів Полтавщини і тому відділ

Отаман Литвиненко, був. комісар прод. відділу (?).

Склад відділу: 50 ч. піхоти.

Оперує в районі Старобільського повіту. 7 нападів на дрібні відділи сов. армії.

КАТЕРИНОСЛАВЩИНА.

Отаман „батько Махно“, б. учитель, народився в Гуляй-Полі.

Штаб: Начальник штабу бувший сотник Василев, начальник розвідки був. поручник Сидорів-Павлович, командант був матрос Кійко, начальник конвоя — „батька Махна“ — був. матрос Лященко, командант піхотного ударного відділу був. матрос Гура, начальник кінноти бувший вахмістер Довженко.

Склад відділу: Головне ядро 2.000 чол. піхоти, 600 кавалерії коло 80 скорострілів, 10 гармат, 2 авто-броневика „Смерть комуністам“ і „Батько Махно“. При виступах число повстанців доходить до 12.000. з них 2.500 кінноти.

Підтримує все населення Катеринославщини.

що на конгресі українського учительства в тому місці, старенька пані Русова відважно виступила проти большевицьких метод на Україні і разом з цілим українським учительством рішучо висказалося проти домагання большевицької влади щоби українське учительство морально підпомагало большевиків в примусовому відбиранні продовольчих засобів у селян на Україні.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАДУМУЮТЬ НОВУ АВАНТУРУ.

УПС. повідомляє зі Львова: Збігці з совітської Росії Ніжно-Черкаськом і Царицином формується нова величезна большевицька армія. Ціла околиця виглядає наче величезний військовий табор. Провідником і організатором цієї міліонної армії є відомий генерал Брусілов. В'їзд до цієї околиці дозволений тільки за окремою підписаною Троцьким перепусткою воєнного комісаріату в Москві. Призначення цієї армії оповите тайною.

в глибину: лише вода забулькоче! І не раз Микола думав, що вже не дождатись йому свого джури, коли тут ізнову вирине він із води й сміючись та дихаючи важко лягає горілиць на хвилі, а ті несуть його мов душпину.

Тай й Микола не поганий був плавач: стане на скелі так високо, що аж лик тебе бере, похитнеться ніби й з криком галиться в бездонні хвилі. Ох, як лаявся не раз бідний джура! Спочить ритувати свого пана (хоч мороз таки добре йшов поза шкіру перед тим як скакати в таку пррву), і радіє й сміється, як побачить, що його Микола вирина живий. Отак розважалися вони часто, а потім веселі й жваві вертали ввечері до дому.

Другим ізнову разом вибиралися наші острів'яне на лови. Ех, молодці-молодці були наші стрільці! Не втікала ні одна птиця ні ляма від козацької стріли. А що й биетрозорець-Чинкадавін не соромив свого імя, ніколи не вертали вони з ловів із порожніми руками.

І хоча наш козак перевищав Чинкадавіна розумом, освітою, спритністю та зручністю. Галеж і Індіянни ставав не раз Миколі у великій пригоді. З костей, кам'яни, мушкетів на вишого впробляв усяке знаряддя. І не раз таку тобі штуку видумав, що не поміняв би її на залізний струмент! Отак знайшов він одного разу

кість якогось звіря й зробив із неї таке долото що хоч куди! Другим ізнову разом надбав коралі — й уже тобі шкребло голове. То з мушлі зробить ножа з луски риби терпуха. І оцим способом виробляв він ріжнотанітні знаряддя й різьбив усякий хатній посуд та інші річі.

Крім цього навчив Чинкадавін Миколу користуватися какаовим зерном, якого нарвав Микола й приніс як звичайно, додому. Оці зерна кинув він тепера за порадою Індіяннина у вогонь, як картоплю.

А що мали какаові зерна дуже приємний запах і були поживні, почав Микола вживати їх частіше, як улюблену страву.

У вільний од роботи час або в неділю вибиралися наші друзі в далеку мандрівку вибираючи звичайно день, коли зза противного вітру дикунам було неможливо дістатися на острів, бо попасти в їхні руки не було охоти ні в Миколі, ані ще більше в Чинкадавіна. Під час отаких мандрівок знаходили наші острів'яне багато де-чого, що ставало їм потім у великій пригоді.

Тим часом упоралися вони зовсім на горі й призначили тепера день, коли мали впрядитися по Чинкадавінового батька. Що правда, не дуже то Микола й рвався плести до джурів, бо хто ж його міг заперити, що не приймуть там

Європейця за свого ворога й не розправляться своїм звичаєм. Та Чинкадавін запевняв його, присягаючи головою, що Миколі нічого вагатися, бо Індіяне поймають тільки ворогів, а Микола був його, значить і їх, другом. Щоб не зламати слова, Микола постановив вирушити завтра вранці в дорогу. А що вже вечеріло, пішли наші острів'яне на беріг і спустили знову на море човна, міцно прив'язавши ливною до вбитої налі. Вернувши до дому, напекли вони картоплі й приготували інші харчі, що мали вистарчити їм на тиждень, та й полягали спати.

Та проспави може кілька годин, як зненацька гуркіт громовиці розбудив сторожного Запорожця.

Микола прокинувся й почав велухуватися в шум дощевих струй та ревіння хуртовини.

— «Чуєш, Чинкадавіне?» шепнув він торкаючи заспаного джуру. — «От тобі громовиця! Як би були ми тепер на повному морі, то мабуть і прощайся з світом.» Ледві він це сказав, як розітнувся гук. Микола здригнувся й задеревів. «Це здаєсь не грім грякнув — це нагадає мені стріл гармати», думав здивований. Підвівся на сні і в нього промайнула радісна думка: здержуючи віддих ждав і велухувався, чи не грякне вдруге. І справді, за хвилину розітнувся дру-

гий гуркіт. «Це братіку, не грім, голову свою даю!» крикнув радісно Микола. Миттю зірвався й стрілою вибіг до кухні. За ним поволокся Чинкадавін. Він ніяк не міг зрозуміти, що саме сталося з його паном. Іще більше здивувався Індіяннин, коли побачив, що Микола вхопив запалену головешку й почав вилізати з нею по драбині на скелю.

На вершку скелі розклав він багаття й каже Чинкадавіну: «Це не грім гудів, а певно недалеко десь бореться з хвилями корабель та й на грівову бе з гармат. Ніч темна, що й носа не видно: треба бідолахам допомгти. Ось цей вогонь покаже їм дорогу, кудю пливати до землі. Хай знають, що близь них є люде.»

Та ледві багаття почало палахкотіти, як пішов дощ й вогонь погас. А Микола з Чинкадавіном змокли до шкіри й мусіли чим боршій зертати до печері.

Тепера тільки розлїтувалася буря. Безнастанно шуміло, гуркотіло, наче валили ся скелі й гори. Час до часу вчувалися Миколі ніби стріли гармат. «Та Бог зна, що воно таке», думав Микола: — «а мезе це тільки грім, бож звідкіля взявся б тут корабель у таку пітьму?» Та щото не міг наш козак заснути тої ночі. То думав він, що це турецька галера, то знов уявляв собі, що може там на байдаках припливало його славне Товариство, завзяті Запорожці. (Гліі буде.)

О. ШУМСЬКИЙ ЗГИНУВ РАЗОМ З МОСКОВСЬКИМ ЗОЛОТОМ.

УПС. повідомляє: „Український Вістник“ подає таке донесення. На потяг, яким віз відомий комуніст Шумський дорогоцінності з Москви до Києва, напали між Бахмачем і Конотопом повстанці і перебили всіх комуністів. Як відомо О. Шумський відогравав в так званій совітській Україні дуже визначну роль; він був членом президії центрального комітету України і брав участь в мирових переговорах з Поляками в Ризі.

ВТЕЧА ВІД ГОЛОДУ І ЧРЕЗВИ- ЧАЙКИ.

УПС. повідомляє: „Український Вістник“ приносить таке повідомлення: Вищі школи в Києві існують тільки на папері. Професори о скільки змога, втікають з Києва. На днях перейшов Збруч професор політехніки Косинський. (Великорос).

ГОЛОДНІ ПОЕТИ.

УПС. повідомляє зі Львова: В Києві основано професональну організацію поетів (Горн). До цієї організації приступило аж 3.478 членів!

Щоб зрозуміти, як таке вилюдне місто як Київ може мати аж так багато „поетів“, треба зауважити, що поети, письменники, артисти і т. д. одержують кращі пайки поживи. Тому багато людей, що ледви вміють читати і писати, подали себе як поетів.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАМКНУЛИ УК- РАЇНСЬКУ ОПЕРУ В КИЇВІ.

УПС. повідомляє: Київський „Комуніст“ пише, що на основі розпорядку совітського уряду замкнено українську національну оперу. Большевицький часопис не подає причини цього ворожого для української культури виступу.

Як виглядає тепер Мос- ква.

УПС. повідомляє: Варшавський часопис „Нарід“ так має сучасний стан міста Москви на основі оповідання очевидця:

Більшість домів зовсім зруйно-

ми заліплені від гори до долини яскравими, блючими в очі плякатами і часописами.

Найкращі палати переіменовано в магазини м'яса і хліба або на урядові канцелярії. Монастирі, як „Рождественській“, „Івановській“, „Спаській“, „Покровській“ і т. д. переіменовано в табори для арештованих, або на в'язниці, в котрих замкнено в'язнів, засуджених на кару від 1—20 літ. Нуджа і голод які панують в місті, годі описати. Щоби успокоїти обурене і вимираюче від голоду, ослабленя населення большевики дозволили на вільну торгівлю на мійських ринках. Красноармейці вештаються не тільки брудні але і голодні. Більша частина красноармейців примирає голодом, штрайки в Москві є щоденним явищем і майже що тижня відбуваються заворушення звернені проти совітського уряду. На кожному кроці на вулицях Москви можна стрінати червоноармейців, що ходять від хати до хати і просять о кусок хліба. Большевицька влада саме заборонила червоноармейцям виходити з касарень на місто.

Найновіші вісти.

Зі всіх країв Європи нарід їде в чужі краї. Певно, що не гаразд змушує опускати батьківщину, але нуджа. З Італії минушого року виїхало 365 тисяч душ і се передовсім до пол. Америки.

Найвища Радаґаліантів має зібратись в Парижі в половині серпня. Ходять чутки, що Англія і Ірландія вже годяться. Час, щоб вже раз і Ляшня покинула оружжя!

В цілій Англії велика посуха. Большевики ведуть борбу дальше.

В Персії розширяєсь корим ходом повстанне.

В Шлеску кровава борба не устає.

З Бразилії.

Доходять вісти з многих околиць, що гриппа розпануєсь дальше. Не така вона страшна тепер як минулих літ. Хто лиш

а особливо старші мешканці, що такого зимна досі ще не було.

У Парані, в оселі Венсеслав Браз викрито жерело нафтове. Американці вже зголосились, щоб занятись тим. Хоч і Бразилія нафту має, або і інші продукта, але все те дороге.

Дня 15. мая с. м. переїздив з Гварапуави через Прудентополис п. José Pedro de Trindade, Director proprietario do Album do Paraná e Sul do Brasil. Кілька днів висвітлював різні образи

в Гварапаві, а весь дохід з тих представлень жертвував на тамошний шпиталь. Розмовляючи та пристаючи з кількома тамошними Українцями, а особливо з п. В. Пурцем мав охоту дати ряд представлень і в Прудентополи на дохід українського шпиталю. Позаяк мало було приготования, тому відложив се на пізніше. Честь йому за се, що хоч тим рад нам помогти. Честь і п. В. Пурцеви, що так гарно поінформував сего пана про Україну та український народ. Коли п. José P. de Trindade повідомить нас про свій приїзд у Прудентопіль, з пошаною вітаємо. Се наука для прочих, як треба попірати свої добродійні інституції. На жаль многи ідуть против.

ДО ВІДОМА УКРАЇНСЬКИМ МО- ЛОДЦЯМ У ПРУДЕНТОПОЛІ.

Капітан п. І. Дурский Сільва, президент побору військового, подає до відома, що розпочато вписи військові в мунісіпіум Прудентопільським сего року. Сі вписи будуть тревати через чотири місяці т. е. аж до дня 31. жовтня. Заряд знаходиться в будинку камери мунісіпальної, де будуть виставлені що тижня імена тих, що суть записані і тим є вступ вільний від 12 до 3 год. по полудни.

Інтересовані повинні перечитати собі всякі устава, щоб на будуче уникнути всяких трудів та неприємностей.

Жертви

на українські сироти в
Галичині.

Я. Райца 1\$, кр. дів. з Антоніни

ним одностайним плюскотінем наповняють, затишну сю сторінку якимсь чаром спокоем, якоюсь таємністю.

Скорим кроком ішли обоє через сі городи, несучи цвіти. Та ось зазрили їх. Гурток дівчат стоїть вже перед ними. Відбирають цвіти, помагають нести. Весело, скоренько мов на крилах, стають у дверий терему, запрошують Петрика. Приговорюють до него милими словами щоб вийшов до середини. Німо, безмовно йде Петрик живописаними хоромами аж у престольну княжу горницю. Як все було красне, що бачив доселі, то вся краса тая нічим до сеї, якою приборалась та горниця. Диво тай тільки. Ряди стовпів високих з самого зеленого аметисту на білій мармуровій підлозі мов філі зелені над морською глибиною з золотом ткана стеля кедрова, мов ясне небо зорями вкрите... А престіл-трон — чудо, а на нім княгиня — ні, такої краси між людьми не знайти... Петрикови самі коліна зігнулись, прикляк перед нею. Всьміхнулася мило й поприсвела рукою, щоб зблизивсь до неї. Зблизивсь, промовила любо, премило:

» Петрику, будеш щасливим; будь моїм сином. Все маєш, чого душа забагне.»

— » Ні!« відповів рішучо малий хлопчина. Дякую за все. Ви, вседостойна пані так можли, допоможіть мені, чим боршій дістатись до бабуні. Розкажіть пустити мене.»

IX.

Ся відповідь розгнівала на него весь двір і княгиню. Старалась приманити его ще всякими дивами сеї палати, все на нічо: Петрика замкнули в вежі. Ах кількож то там сліз вилив за ту одну ніч. Засвітало, пробує дверий, відчинились і вийшов на балькон.

Який гарний вид звіден... Городи, ріка оповита сірою мракою, а гень-гень за рожевих хмарок визирає чисто-ясне сонечко. Та чим була тепер у него ся близькість Божа, коли був далеко від своєї бабуні між чужими вв'язиці. Плакав. Аж ось бачить, голуб білий сілесенький летить долітає і несе ключ в дзьобі. І надія вступає у него, клякає і дякує І. Богу за поміч. То пустельник прислав голуба з ключем від вежі. Він бачив его пригоду і клопів і видів, як відважно оперся всяким покусам і намовам.

Петрик взяв ключ, зійшов на долину вежі до дверий. Спробував, добрий, двері відомкнулись. Отворив їх, і бачить а там за замком, куди ему втікати, острі скали терчиною вкриті а в щілинах повно всяко-

УПС. повідомляє: Київський „Комуніст“ пише, що на основі розпорядку совітського уряду замкнено українську національну оперу. Большевицький часопис не подає причини цього ворожого для української культури виступу.

Як виглядає тепер Москва.

УПС. повідомляє: Варшавський часопис „Нарід“ так має сучасний стан міста Москви на основі оповідання очевидця:

„Більшість домів зовсім зруйнована, розпочаті в роках 1914-1917 будівлі до тепер не покінчені і очікують кращих часів. Вулиці повні бруду порослі травою, виставові шиби в склепі порозбивані, а до-

Намірене на серпень.

(Для чл. братства Найс. С. Христового).

ПОКЛИКАНЄ ДО ЖИТТЯ ЗАКОННОГО.

Одного часу вступив до одного закону молодець-ученик. Приїжджає мати за ним. Що то було плачу, нарікання, крику і всего иншого, що годі описати. Мати ся не хотіла під жадним услівем, щоб її дитина стала особою законною. А чому? Тому, бо не розуміла та не знала, того щастя, якого зазнає душа побожно-го законника-монаха.

„Який розум зможе повнати твою красоту, який язик може вихвалити тебе дорога, ясна перло — святий стане?! Жити чистійше як золото, краще як сонце; гідне, щоб шукати тебе з найбільшою журбою, а цілим серцем за тобою гинути! Щасливий стане, в якому живє з Богом, з Ангелами товаришує! Небесне жите — ти рай на землі! Сини людські! Вітайте з світа і пригортайтеся до сего стану, а певно будете щасливі.“

От бачите, такповідає о життю в законі св. Вернард та і се повтарає много а много добрих і святих люлій.

Щож? Чи не є так? О дійсно, так зівсім є, як повідають св. Отці. Щож з чоловіком дієсь, як вступає до закону? Нічо, ні менше більше лиш обітом убожества вирікаєсь світа — світ вже його не обходить, обітом чистоти і послуху шрікаєсь самого себе, свого тіла і волі. Так дієсь! Вирікаєсь того всего та на що і для кого? Задля самого Г. Н. Ісуса Христа. Щоб йому служити всею душею. Чоловік віддає все Господу, що міг

дія вже годяться. Час, щоо вже раз і Ляшня покинула оружје!

В цілій Англії велика посуха. Большевики ведуть борбу дальше.

В Персії розширяєсь корим ходом повстанне.

В Шлеску кровава борба не устає.

З Бразилії.

Доходять вісти з многих околиць, що гриппа розпаношуєсь дальше. Не така вона страшна тепер, як минувших літ. Хто лиш уважає в сій слабости, скоро вертає до здоровля.

Сьогорічні морози спричинили много шкід. Повідають декотрі,

дати, та і Господь не щадить своїх ласк такий щедрій душі.

Люди нераз дивляться на особу закону та думають собі: Які то вони не мудрі, що замкнулись в домі законним, які бідні мусять бути, що їм вже не вільно жити на світі, як другим людям. Так гадають собі! Але коли б побачили ви серце доброї особи законної так зараз зрозуміли б, що не нерозум завів їх до закону, а ясний-найяснійший розум, бо лиш за дочасне замінили за вічне; коли б побачили сі праці, сі ласки, то тоді мусіли б закликати: Які то сі особи щасливі, що так живуть з Богом. Бути особою законною, але доброю, то щасте, понад щастя, то небо на землі.

Так то. На що ми се пишемо? На се, щоби християни знали, чим є житте в законі; щоби не жалували, як хто вступає до закону, аби посвятитись Богу, а вкінци, щоби тішились, як в богато таких душ вибраних Богом.

Є і чим тішитись, бо чим більше-буде таких душ, тим ласка Божа ближше, а кара дальше від нас. Задля одного доброго Бог і на сотки дивиться милосерним оком і благословить їм в праці.

Коли хто хоче вступити до закону, то тіштеся з того і дякуйте Г. Богу, що Ваша дитина іде служити Богу. В Пруден-дентополи в новіціят СС. Служебниць Н. З. Пр. Д. Дасть Бог, що може і для українських молодців отвориться новіціят. Дав їм Господь, щоби наші українські законники зновинились мудрими, побожними людьми, а тоді певно лучше буде і цілому нашому народови. Члени братства П. Серця Христового мають о се в сім місяці благати Найс. Серце Христове.

дуть тривати через чотири місяці, т. є аж до дня 31. жовтня. Заряд знаходиться в будинку камери мунісіпальної, де будуть виставлені що тижня імена тих, що суть записані і тим є вступ вільний від 12 до 3 год. по полудни.

Интересовані повинні перечитати собі всякі устава, щоб на будуче уникнути всяких трудів та неприємностей.

Жертви

на українські сироти в Галичині.

Я. Райца 1\$, кр. дів. з Антоніни 2\$700, кр. м. з Маркондес 28\$600, кр. н. з Вісконде 22\$700, кр. н. з Новембро 4\$600, А. Кулинич 3\$500 В. Миськів 4\$, К. Майкут 1\$400, П. Проскурняк 5\$, Д. Кравець 2\$, П. Стареправо 5\$, Д. Кушпіль збірка 50\$, ос. Інст. Карв. 1\$500, під крест. в Есперансі 4.400, під крест. в місті 27\$700, Н. Н. 10\$, на крест. у К. Музики 2\$200, І Музика 1\$, Ф. Малецький 2\$, І. Береза 600.

Разом	179\$900
з попередного	1.385\$100
Загальна сума	1.565\$000

ДІТЧИЙ СВІТ

ПРИГОДИ МАЛОГО ПЕТРИКА.

(Дальше).

Питав себе, чи не є тая книгиня якою заклятою княжною, про котрих тільки чував. Затревожився. Як в тім замку схотять его затримати, то що буде з уздоровленям его любой бабки. Ні, не пристану на те! най що хоче буде, не лишуся, волю вплав сто раз переплисти сю ріку, як опізнитись до дому.

Наконець причалив човен до берега, де пишався гарний замок. Красота, якої не видав малий Петрик. Стіни високі, вежі стрункі, башти, все з тесового каменя і мarmору. Дорога до него мов килимом тканим у цвѣти виложена ріжнобарвими камями. Округ городи-сади повні цвѣти предивної краси а від овочів галі так аж вгинаються. То сям, то там сніжнобілі статуї а водограї див-

оповита сірою мракою, а гонь-гонь за рожевих хмарок визирав чисте-ясне сонечко. Та чим була тепер у него ся благодать Божа, коли був далеко від своєї бабуні між чужими ввязуниці. Плакав. Аж ось бачить, голуб білий сілесонький летить долітає і несе ключ в дзьобі. І надія вступає у него, клікає і дякує І. Богу за поміч. То пустельник прислав голуба з ключем від вояжі. Він бачив его пригоду і клопѣт і видів, як відважно оперся всяким покусам і намовам.

Петрик взяв ключ, зійшов на долину вояжі до дверий. Спробував, добрий, двері відомкнулись. Отворив їх, і бачить а там за замком, куди ему втікати, острі скали терціною вкриті а в щілинах повио всякого гади. Злякавби ся хто, він не зважає на се, йде, щоб утічи, та ба — дві молоді служниці, побачивши его, що забираєсь утікати з замку, спиняють, припадають до него і обсіпують цвѣтами і вінцями вбирають а так мило вмовляють его: Лишися, лишися...

„Ні!“ каже Петрик, „не можу. Як була-б у Вас мати сліпа — скажіть, не хотіли-б Ви, щоб чим скорше прозрїла? А у мене баба, що люблю єї як найліпшу неню, так довго вже не визить. Пустїть, пустїть, майте милосердце над нею...“

І змилосердигсь служниці, пустили, відвели ще аж до тайної фіртки в мурі, відчинили ему єї, пожелали щасливої подорожи і Петрик пустився йти під гору, драпаючись по острих скалах поміж терне.

Служниці ще довго дивились за ним і плакали з радости, що є ще такі добрі діти, що з любови до своїх кидають цвѣти і розкоші, а беруть терне і невигоду... (Далі буде).

Оголошеня.

Де є Максим і Ксеня Чепіль? Іван, Михайло і Марія їх діти? Походять з села Вербова пов. Бережани. Пошукує їх Анна Чепіль замешкуюча в Америці. Зголоситись треба на адресу:

Basilio Sloboda, Jangada, via União da Victoria, Sta. Catharina — Brazil. або: Anna Shepil, 6 Awdrey, Providenc R. I., North Amerika.

Михайло Гикавий зволить зголоситись в важній справі на адресу:

JOHN BUNKO — 8433 Sumpkin ave Hamtramck Mich — North America

Іван Саган — Маврїса — продає шакер з помешканем, гервою — водою. Хто хотївби купити, най зголоситись до властителя шакуру.

**CONSULTORIO
CIRURGICO — MEDICO**

Dr. José Mendes de Araújo

Бувший славний асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жіночі і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости первові, недуги жінки і дітей.

При ліченю недуг крові уживаєсь 914 і 606.

Ціни приступні. Взаведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Праця 7 de Setembro

В. Кун і Син.
Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склад при фабриці капфланкових, купую всякі продукта краєві, продаю гуртовно і деталічно.

W. Kuhn & Filho,
Guajuvira Parana

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обряду та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATCH
CURITYVA r Barão do Rio Branco 19
с. р. 187.

Др. Мирослав Шеліговський

ЛІКАР І ОПЕРАТОР
CURITYVA
Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні. Посторонних слабих приймає на ліченю і побут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgena». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких інших оглядин крові в слабостях внутренних. Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

Др. Александер Нікольський

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українським шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям так мущинам, як і жінкинам свої успішні лікарські услуги.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.
Prudentopolis — Parana.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години пополудни в українським шпитали. (Безплатно для бідних).

**BEVAM AS CERVEJAS
da
ATLANTICA**

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.

Atlantica Luzilana
Ourilubana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Гвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Женжебре; ГАЗОЗИ: в Цитрини, Абакаші, Мадри. Пом'янувши Сидорова...

**УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО**

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА
Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципалітету Іраті

Продаю товари різнородні — яких справді хто забачає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і різничого.

Напитки різнородні. Скуповую герву. На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перетелі, ланцюжки до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odrecky
Antonio Rebouças Parana

**НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП
ВАСИЛЯ ВОЙТОВИЧА
у Прудентополи**

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — різничі, як також різного рода матерій, від найтанших до найдорожших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убраня, коци, полотно, хустки, стязки, капелюхи соломані нитки до шиття, вишивана і ручних робіт, зимові шалі, перфуми, перфумоване мило, скло, начиня кухонне, залізо, машини до шиття, порох, шріт, фуґети, славна паста «фаворіта», шпурівки, книжки, та прибори шкільні.

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЇВ ДА ВІКТОРІЯ,
КУЧМИ І ДУНЦЯ.

Маємо на складі різнородні товари, як: фазенда, армаріньо — начиня, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завсїгди лип своїх!

**CASA „DNISTER“
de Kutchma & Dunetz.**

Rua Visconde de Nacar — União da Victoria — Parana.

Кривава книга.

14) **МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.**

(Дальше.)

15) **В ЖАВЧУ МУРОВАНІМ** (повіт Сокаль), гнали польські жовнярі о. Гудика та богато селян до Белза, як худобу і по дорозі так били, що о. Гудик екатований, з великою раною на голові ле...

тільки Савина Сидорович з ученицями жіночої учительської семінарії йшла до школи, яка поміщена була в Народнім Домі і задержалася на хвилинку коло будинку, польський міліціант, який там стояв з крієм на сторожі, стрілив до неї шротом з кріса, зранив її груди і ноги, а також зранив 5 дівчат, які йшли під ошкією п-ни Сидорович.

(Далі буде).

ПОЗІР!

ПОЗІР!

Atlantica Lusitana
Curitibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА
ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул.
Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург,
Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ:
Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Женжі-
бре; ГАЗОЗИ: з Цитрини, Абакаші, Ма-
лин, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду
скількисть ячменю і платимо найлучші
ціни! Роздаємо також насіне ячменю
за контрактом і продаємо вибране
насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і
економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у
Прудентополи в домі п. М. Козловського.

Гавриіл Н. Пірес

КУРИТИБА

Площа Мунісіпал ч. 1—4
Скринка постова ч. 74 — Телеф. ч. 172
Адрес телеграфічний: „Gabriel“

МАТЕРІЇ — АРМАРІНЬОС.

Продаж гуртовна.

Одинока фірма, яка спроваджує то-
вари впрот з першорядних фа-
брик краєвих і заграничних.

Представитель фірми, М. Войтович, об-
іздає Парану, С. Катарину, Р. Гранде.

**НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП
ВАСИЛЯ ВОЙТОВИЧА**
у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаря-
ди господарські — ріллянічі, як також
ріжного рода матерій, від найтанших
до найдорожших: касеміри, чисто вов-
няні пали, готові убраня, копи, полот-
тна, хустки, стяжки, капелюхи соломяні
нитки до шиття, вишивання і ручних ро-
біт, зимові шалі, перфуми, перфумова-
не мило, скло, начинне кухонне, залізо,
машини до шиття, порох, шріт, фугети,
славна паста «фаворіта», шнурівки,
книжечки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до
фр. рб, свічки стеаринові, а подостат-
ком муки найліпших марок, соли ме-
леної, грубої і рефінованої столової,
нафта, тютюн, риж, цукор, фарина ку-
курузяна і мацдюкова, фасоля, кави
палена і зернятами, чай з Індій.
Скуповую на більшу скалю герву і
інші продукта кольонійні.

Wasilio Woitovycz

Prudentopolis Parana

**СКЛЕП
НИКИТИ ДОНЯКА**
в місті Іраті

є знаний усім, так в Іраті як і з
подальших околиць зі свого великого
склепу, який отворив ще в р. 1908
у великім мурованім домі враз з при-
ютом для подорожуючих до Пруденто-
поля і звідтам до Іраті. Кождий, хто
заїде у його дім, знайде вигідну обслу-
гу, як також зможе набути у склепі
усе, що йому потрібне до ужитку до-
машнього і ріллянічого.

Купую герву-мате і інші продуктв
хліборобські.

В разі погребі винаймаєсь власна фі-
ра до Прудентополя і кольонії Іраті.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого
склепу, який є завжди заосмотрений в ріжнородні фазенди, Saccos e Molhados,
заліза, начинне кухонне і прочі знаряди ріллянічі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольонійальні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH

Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Parana

Печатня со. Ваилини в Прудентополи.

Кривава книга.

14)

**МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА
УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ
1918/1919 РОКУ.**

(Дальше.)

15. В ЖАБЧУ МУРОВАНІМ (повіт
Сокаль), гнали польські жовнярі о. Гули-
ка та багато селян до Белза, як худобу
і по дорозі так били, що о. Гудик ска-
тований, з великою раною на голові ле-
дві прибув до Белза. (Свідки Г. і селяне
з Ж.)

16. В ЗБОРОВІ арештували польські
війська дня 7. червня 1919 Олексеандра
Багрія, урядника банку і його, як і про-
чих 55 полонених і інтернованих (між
ними 60-літніх старців), обдерли, обра-
бували до тла та ще й побили. Серед
побивання і знущання гнали їх пішки
аж до Золочева, підганяючи прикладами від
крісів.

17. В ЗОЛОЧЕВІ змасакрували цюля-
ки немилосерно трох полонених Україн-
ців-жовнірів, а 14 без суду розстріляли.

18. Під ТЕРНОПОЛЕМ, коло стації заліз-
ничої Острів, облили польські лебіо-
нери 10 полонених українських стріль-
ців бензиною і уставивши їх рядом під-
палили. Внаслідок попарення згнуло се-
ред мук двох стрільців таки зараз, а
решта мучиться в шпиталі та бореться
зі смертю. (Свідок І. Г.)

18 а. В КОЛОМІЇ після уступлення
наших війск, а перед приходом Румунів,
обняли дня 23. мая 1919 глду польські
міліціанти, які «іменем польської респуб-
лики» почали арештувати й переводити
ревізії в Українців. І так приарешту-
вали провідника санітарної місії Черво-
ного Хреста (для допомоги українським
полоненим), генерала Д-ра Окопенка і його
секретаря Д-ра Марітчака, українсько-
го окружного команданта проф. Примака,
сотника Галібея і ще других. Румуни,
розуміється, по своїм приході до Коломиї
по двох днях, випустили на волю без-
винно арештованих. Польський старшина,
який ескортував ген. Д-ра Окопенка, ви-
дїбрав йому при ревізії крім деяких дрі-
бниць, дорогоцінну памяткову шаблю і
помимо обітниць не звернув йому зрабо-
ваних річей.

Поляки в часі свого дводневного во-
лодіння в Коломиї з кінцем мая 1919
р. (тепер Румуни знов віддали їм Поку-
тта), уставили ст-ржжу перед Українським
Народним Домом і нікого із нього і до
нього не впускали. Коли в тім часі учи-

тельки Савина Сидорович з ученицями
жіночої учительської семінарії йшла до
школи, яка поміщена була в Народнім
Домі і задержалася на хвилинку коло
будинку, польський міліціант, який там
стояв з крісом на сторожі, стрілив до неї
протом з кріса, зранив її груди і ноги,
а також зранив 5 дівчат, які йшли під
ошкіою п-ни Сидорович.

(Далі буде).

ПОЗІР!

ПОЗІР!

УКРАЇНЦІ В ПРУДЕНТОПОЛИ І ОКОЛИЦІЯ

Теодор Савечка

отворив робітню ковальську. Може кож-
дий дістати з доброї стали фойси, сокири,
серпи поодинокі або й тузінами. Кує во-
зи, направляє ушкоджені й виконує взага-
лі всякі роботи, входячі в обсяг цього фаху.
Робота совісна — ціни приступні.

Кождий Українець повинен се вже раз
арозуміти, щоб лиш своїх ремісників під-
пирати!

Theodor Savetchka

Prudentopolis Parana

КАВА З ФАБРИКИ

S. JOÃO

— de —

ANTONIO CANDIDO CAVALIM
Iraty — С. № 21 — Parana

Зайдіть, а там дістанете каву найлучшої
сорти, без дсмішок — ароматичного запа-
ху та і тано, як в жаднім іншій склепі.

Позі! Українці оселі Прудентопільської!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду
то вступіть, то порадьтєся п. В. Лопатюка,
Всякі записи, розписи, рекременты, щоб они
були добрі, усять бути добре зроблені. Зро-
бити може найлучше, лиш свій чоловік.
Тому ідіть, предлоїть своєю українською
мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре,
тай і тано.

**УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІС**

Поручаємо наш ново-отворений склеп, в
котрім мож набути всего — добре і тане.
Маємо всякі матерій, капелюхи, убраня
готові, пали парасолі, як також всякого
рода заліззя.

Продаємо сіль, муку, каву в зернятах і
мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все танше,
як у инших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і прочі
продукта кольонійальні.

Памятайте, що вже раз треба поняти
сей великий клич: «СВІЙ ДО СВОГО!»

З глибоким поважанєм

Семчишин — Опушкевич & Спілка.